

Reçete Kontrol Ünitesi

Ülkemizde kurumların geri ödeme sistemlerinde yaşanan sorunlar eczacılık gündemini her zaman işgal etmektedir. Reçete kontrol ünitelerinde, kurum saymanlıklarında eczacı olmayan kişilerin görev yapması, şüphesiz bu sorunları daha da arttırmaktadır.

Türk Eczacıları Birliği, uzunca bir süredir ülkemizde bir reçete kontrol sistemine duyulan gereksinimden yola çıkarak çalışmalar yürütmektedir.

Türkiye çapında tüm reçetelerin, tüm kurumlar bazında kontrol edilmesinin gerekliliği, artık her platformda dile getirilmektedir. Bunun için bir ünite gerekiyor. Merkezi olmayan, Türkiye çapında dağılmış, hızla hizmet veren, o hizmeti yerine ulaştıran, yani reçeteyi eczaneden toplayan ve topladığı reçeteyi tekrar eczaneye ve kuruma ileten bir sistem gerekli.

Türk Eczacıları Birliği böyle bir sistemi kurabilmenin çabası içerisinde. Ayrıca bu ünitenin sağlıklı işlemesi için de Maliye Bakanlığı ile bir protokol yapılarak kurulmasının yararlı olacağı düşüncesinde.

Maliye Bakanlığı yetkilileri ile yapılan görüşmelerde sıklıkla dile getirilen bu çalışmaların bir örneğini, Bakanlık yetkililerine de yerinde göstermek ve sistemin kurulabilirliğini kanıtlamak amacıyla 17 Mart 1999 tarihinde Almanya'ya gidildi.

Bu amaçla Almanya'nın Münih kentine giden heyette Türk Eczacıları Birliği'nden Genel Başkan Ecz.Mehmet Domaç, Merkez Heyeti

Ecz. Nagihan Köseoğlu TEB Merkez Heyeti Üyesi

Üyeleri Ecz.Nagihan Köseoğlu, Ecz.Emrullah Kalelioğlu, Denetleme Kurulu Üyesi Ecz.Ali Karlı ve T.C.Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü Abdurrahman Vargün yer aldı. Yapılan gözlem ve incelemeleri, Merkez Heyeti Üyesi Ecz.Nagihan Köseoğlu kaleme aldı.

“Almanya’da reçeteler tek tip ve reçeteler üzerindeki işlemler (yazılmaları gibi) bilgisayarla yapılıyor. Eczaneye gelen reçeteler eczacı tarafından (kurum kodu, doktor kodu gibi) kontrolleri yapıldıktan ve reçete karşılandıktan sonra, reçeteler toplanıyor.

Almanya’da ilaçlarda üç grup katılım payı var. Katılım payı oranları;

N1 grup ilaçlarda 8 DM,
N2 grup ilaçlarda 9 DM,
N3 grup ilaçlarda 10 DM.

Reçeteler üzerine barkod diyaframı, fiyat küpürü iliştilirilmiyor, hesap yapılmıyor. Reçetelerin hepsi biraraya toplanıp (ödeme yapacak kuruma göre de ayırım yapılmıyor); reçete kontrol kuruluşu tarafından eczaneden alınıyor.

Almanya’da reçetelerin kontrolleri, hesapları, ödeme yapılacak kurumlara gönderilmesi ve bu kurumlardan bedelinin alınması, reçete kontrol kuruluşları aracılığı ile yapılıyor.

Almanya’da üç reçete kontrol şirketi var. Bunlar eczacıların ortaklığı ile kurulmuş. Kuruluşları yasayla belirleniyor ve reçetelerin kontrolleri de ilgili yasayla belirlenmiş,

yasal zorunlulukları çok ağır. Almanya’da 20 bin civarında eczane var ve sadece 2 eczane bu işlemlerini kendisi yapıyor ve bu da oldukça zor oluyor.

VSA (=Verrechnungsstelle der Süddeutschen Apotheker)

VSA, Almanyadaki reçete kontrol şirketlerinin en büyüğü. 7 binden fazla üyesi var. Eczacıların ortaklığı ile kurulmuş. Ortak olan eczacılar 500 DM katılım sermayesi ile VSA’yı kurmuş ve sermaye de her yıl nemalandırılıyor. Almanya’da dört eyaletteki eczanelerin % 95’i VSA’nın üyeleri.

Eczanelerden reçete başına, KDV düşüldükten sonra % 0,23 komisyon almıyor.

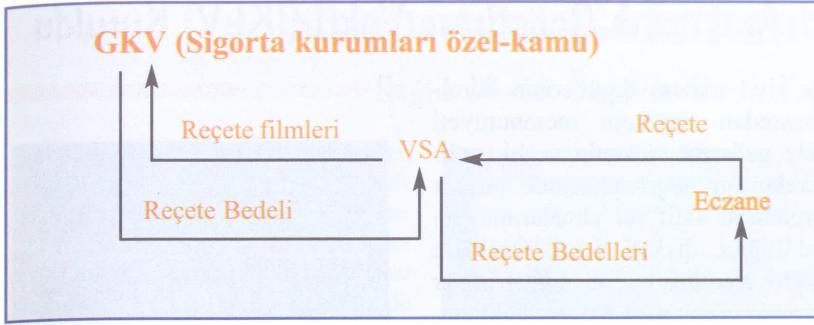
* Aylık 12-15 milyon adet arası reçete kontrolden geçiyor.

* 30 yıldır elektronik olarak reçete kontrolü yapılıyor.

Reçetelerin Kontrolü

Eczanelerden toplanan reçeteler ayda üç defa VSA tarafından alınıyor. Eczacı biriken reçetelerini tartıyor ve matbu poşetlere koyuyor. Paket üzerine reçetelerin toplam ağırlığını ve 1000 DM üzerindeki reçete adet ve tutarını belirten (bunun dışında= adet-tutar belirtilmiyor), eczanenin kod numarasının bulunduğu kağıdı iliştilirerek teslim ediyor.

VSA her seferinde 4-5 milyon reçete topluyor. Toplanan bu reçeteler, kontrol edilmek üzere Münih’teki merkeze geliyor.

Merkeze gelen reçeteler önce tartılıyor. Sonra reçetelerin filmi alınıyor. Scanner tarafından saatte 80-100 bin arası reçete taranıyor ve kopyalanıyor. Elle yazılmış veya düzeltilmiş reçeteler korrekturda tekrar okunuyor. Korrekturda düzeltilen bu reçetelerin adedi ayda 3 milyonu bulabiliyor. 1000 DM üzerindeki reçeteler de ayrı kontrol ediliyor. Reçetelere üç kalem ilaç yazılması gerekiyor. Ancak gerektiğinde daha fazla yazılabiliyor ve bu sorun olmuyor.

Filmi alınan, korrekturda eksikleri-hataları düzeltilen reçetelere ait çözülen bilgiler eczane ve kurum kodlarına göre ayrı ayrı toplanıyor ve ilgili kuruma, reçetelerin filmleri, ödemeleri için iletiliyor. Kurumlar VSA'ya reçete bedelini ödüyorlar, VSA'da eczaneye ödemeyi iletiyor.

VSA'nın yaptığı hizmetler şu başlıklarda toplanabilir;

Reçete Ulaştırma işlemleri:

Reçetelerin eczanelerden alınması ve kurumlara iletilmesi

Reçete Arşivleme işlemleri:

Reçete filmlerinin disketler halinde saklanması. (2 sene saklama zorunluluğu var. Kurumların 2 sene kadar geriye dönüp araştırma yapma yetkileri var.)

Reçete İstatistik İşlemleri:

Yapılan istatistikler ayda bir eczanelere gönderiliyor.

VSA eczanelere ait bilgileri Maliye dahil hiçbir kuruma veremiyor. Bu da Almanya'da bilgi aktarılmasını önleyen yasalarla sağlanıyor.

VSA eczanelere CD ile istatistik bilgileri veriyor. İnternet, on-line ile eczanelere de ulaşabiliyor.

Eczanelere verilen, karşılığında belli ücretler alınan istatistik bilgileri şöyle;

- Eczanelere ayda bir en çok sattığı ilaçların listesinin verilmesi (2 DM)
- CD ile reçete kayıtlarının eczanelere gönderilmesi (25 DM)
- Ayrıca eczacı internetten her türlü bilgiyi alabiliyor.

Reçetelerin ödenmesi ayda bir kez yapılıyor. Ödemeler eczanenin banka hesabına geçiliyor. Erken ödeme primi olarak, eczaneye daha erken ödeme de yapabiliyor.

VSA bir bilgi toplama merkezi olarak da Avrupa'nın en büyük kuruluşu.

Toplam 400 personeli var. Bu personelin 250'si Münih'teki merkezde görev yapıyor.

Eczanelerden reçetelerin toplanması işlemi, özel kurye şirketiyle yapılıyor.

VSA'nın merkezinde çalışanlar için oldukça sıkı bir denetim var. Sürekli kamera kontrolü yapılıyor. Her bölüme ancak o bölümün yetkili girebiliyor.

Almanya'da yaptığımız incelemeler ve bu sistemin eczacılara getirdiği kolaylıkları görünce insan, "bizim de böyle bir sistemimiz, böyle bir ünitemiz neden olmasın" diye düşünmeden edemiyor. Uygulanması bizlere hayal gibi gelen böylesi sistemleri Almanya'da olduğu gibi bir çok ülkenin eczacılık örgütlerinin ya da eczacılarının biraraya gelerek başarabildiğini biliyoruz.

Sistemin farklılığı, kurumların birbirine öngörüsü çok farklı olduğundan gerçekleştirilemez gibi düşünülse de, bire bir uygulaması şu anda olamaz gibi görünse de, yakın bir tarihte ülkemizde de böylesi bir sistemi hayata geçirmenin çabası içinde olmamız gerektiğine inanıyorum."

Almanya'nın Münih Kentinde yaptığımız eczane ziyaretlerinden birinde...